

WPEŁYNEŁO
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Goleniowie
Data ..... 02.03.2015 .....
Liczba załączników ..... 18883 .....
Podpis ..... S. Nacolińska

[Signature]

Sprawozdanie

z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie za rok 2014

Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie w roku 2014r. dofinansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie umowy nr ODD/WTZ/03/2000 zawartej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w dniu 27 grudnia 2000r.

W dniu 2 grudnia 2002r. Powiat Goleniowski zawarł z Zachodniopomorskim Towarzystwem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Nowogardzie umowę nr 8213-9-1/02 dot. Finansowania kosztów Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Liczba uczestników; 30.

Przedział wiekowy;

- 19-20 lat- 2 osoby,
- 21-30 lat-13 osoby,
- 31-40 lat- 13 osób,
- 41-50 lat- 1 osoba,
- 51-60 lat- 1 osoba.

Podział ze względu na płeć;

- kobiet- 18
- mężczyzn- 12

Podział z uwagi na stopień niepełnosprawności;

- znaczny- 25 osób,
- umiarkowany- 5 osób.

Uczestnicy wg schorzenia wiodącego:

- 4 osoby 01-U, upośledzenie umysłowe,
- 3 osoby 10-N, choroba neurologiczna,
- 7 osób 02-P, Ps., choroba psychiczna,
- 3 osoby a, c, zespół Downa,
- 1 osoba 05-R, upośledzenie narządu ruchu,

Uczestnicy ze schorzeniami sprzężonymi:

- 1 osoba 10-N, 05-R, choroba neurologiczna oraz dysfunkcja narządu ruchu (wózek inwalidzki),
- 1 osoba N/R, choroba neurologiczna oraz upośledzenie narządu ruchu,
- 1 osoba 10-N, 01-U, upośledzenie umysłowe oraz schorzenie neurologiczne,
- 3 osoby 01-U, 02-P, upośledzenie umysłowe oraz choroba psychiczna,
- 1 osoba 01-U, 02-P, 10-N, upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna i neurologiczna,
- 1 osoba 10-N, 05-R, 01-U, dysfunkcja narządu ruchu, choroba neurologiczna oraz upośledzenie umysłowe (wózek inwalidzki),
- 1 osoba 01-U, 02-P, 06-E, upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna oraz epilepsja,
- 1 osoba 01-U, 06-E, upośledzenie umysłowe oraz epilepsja,
- 1 osoba Ps, R, choroba psychiczna, zaburzenie narządu ruchu, (poruszająca się o kulach).
- 1 osoba 10-N, 02-P, choroba neurologiczna oraz psychiczna.

Liczba osób biorących udział w zajęciach w 2014 roku; styczeń- 30 osób, luty – 29 osób, marzec – 28 osób, kwiecień – 30 osób, maj - 29 osób, czerwiec – 30 osób, lipiec - przerwa urlopową, sierpień – 22 osoby, wrzesień – 30 osób, październik – 29 osób, listopad – 30 osób, grudzień - 29osób.

Charakterystyka poszczególnych pracowni terapii zajęciowej oraz efekty oddziaływań terapeutycznych i rehabilitacji.

PRACOWNIA STOLARSKA

W zajęciach terapii w pracowni stolarskiej w roku 2014 brało udział sześciu uczestników, z czego jeden z nich dołączył do grupy dnia 07.01.2014 r.:

- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności - zespół Downa;
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności - upośledzenie umysłowe i choroba neurologiczna;
- osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności- upośledzenie umysłowe;
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności- choroba psychiczna;
- osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności- upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna i epilepsja;
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności- upośledzenie umysłowe, choroba neurologiczna i psychiczna.

I. ZAKRES TERAPII:

1. Poszerzanie znajomości podstawowych technik stolarskich;
2. Utrwalanie umiejętności obsługi narzędzi i elektronarzędzi stolarskich;
3. Renowacyjne prace stolarskie;
4. Rozwijanie umiejętności twórczych i estetyki pracy;
5. Prace ogrodnicze;
6. Praca nad komunikacją werbalną, samoobsługą, kontaktami interpersonalnymi.

II. TEMATYKA ZAJĘĆ :

1. Motywowanie do większego zaangażowania w powierzone zadania;
2. Kształtowanie/ utrwalanie umiejętności wykonania prostych prac przy użyciu maszyn;
3. Zaznajomienie z nazewnictwem maszyn i urządzeń;
4. Kształtowanie umiejętności malowania, lakierowania, bejcowania drewna;
5. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania;
6. Motywowanie do odpowiedniego zachowania się, praca nad kulturą osobistą;
7. Wdrażanie i utrwalanie przepisów BHP;
8. Egzekwowanie przestrzegania dyscypliny pracy;

9. Kształtowanie/ utrwalanie umiejętności planowania zakupów;
10. Wdrażanie nawyku dbania o swój wygląd zewnętrzny;
11. Wdrażanie/ motywowanie do samodzielności w czynnościach samoobsługowych;
12. Rozwijanie sprawności manualnej;
13. Nauka obsługi sprzętu AGD;
14. Zajęcia dydaktyczne:
  - poznawanie i ćwiczenie pisowni liter i cyfr;
  - praca z tekstem (czytanie ze zrozumieniem, analiza tekstu itp.);
  - zajęcia matematyczne: proste operacje w zakresie poznawania i operowania pieniędzmi,

I. KOMUNIKACJA

Wszyscy uczestnicy w pracowni stolarskiej posługuje się mową werbalną. Czwórka podopiecznych nie ma problemów ze rozumieniem złożonych wypowiedzi. Potrafią werbalnie na nie zareagować oraz posługują się prostymi wypowiedziami informującymi o istniejących potrzebach. Dwie osoby rozumieją proste polecenia i je wykonują. Wypowiadają się bardzo krótkimi zdaniami lub ich równoważnikami, popełniając przy tym błędy gramatyczne. U jednej osoby komunikacja jest zachwiana, mimo dużego zasobu słownictwa i wiedzy ma problem z ułożeniem zdania w logiczną całość. Troje uczestników posiada umiejętność pisanie i czytania. Jedna osoba pisze odtwórczo na zasadzie odwzorowania (nie czyta). Jeden uczestnik nie pisze i nie czyta, jedynie posiada umiejętność podpisania się własnym imieniem literami drukowanymi (przy ciągłym utrwalaniu). Jedna osoba nie czyta i nie pisze, natomiast nabyła umiejętność podpisania się imieniem i nazwiskiem (konieczność utrwalania nabytej umiejętności). Pięć osób przestrzega kultury języka, jedna osoba stara się kontrolować używanie słów wulgarnych. Dwie osoby potrafią biegle korzystać z telefonu komórkowego (w nagłych sytuacjach znają/potrafią połączyć się z numerami alarmowymi). Dwie osoby posiadają umiejętność połączenia się z jednym wybranym numerem i konieczne jest ciągłe utrwalanie tej umiejętności.

II. SAMOOBŚLUGA

W zakresie samoobsługi wszyscy uczestnicy pracowni stolarskiej samodzielnie potrafią ubrać się stosownie do pogody oraz pory roku. Jedna osoba z grupy posiada umiejętność samodzielnego doboru rozmiaru odzieży i obuwia, natomiast z pięcioma uczestnikami prowadzone są zajęcia, w celu opanowania podstawowej wiedzy odnośnie noszonego rozmiaru odzieży i obuwia. Z dwójką uczestników w dalszym ciągu prowadzone są ćwiczenia nad opanowaniem umiejętności sznurowania obuwia. Zajęcia porządkowe typu: wycieranie

kurzu, mycie podłogi i dbanie o porządek w swoim najbliższym otoczeniu wykonywane są przez wszystkich uczestników grupy, z czego pięć osób wykonuje tę czynność powierzchownie, natomiast jedna osoba wyróżnia się na tle całej grupy dokładnością i sumiennością. Z przygotowaniem prostego posiłku (kanapka, herbata) nie ma problemu żaden uczestnik. Dzięki regularnym pogadankom na temat dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny u sześciu uczestników wpojono nawyk dbania o czystość ciała (u trojga potrzebna jest ciągła kontrola higieny dłoni; długość i czystość paznokci oraz uczulanie na konieczność dbania o schludny wygląd). Jeden uczestnik, mimo opanowanej teorii, nie stosuje jej w praktyce. Z użyciem sprzętu AGD (żelazko) i czynnością składania odzieży nie ma problemu dwóch uczestników.

III. USPOŁECZNINIENIE

W ramach uspołecznienia i umiejętnego gospodarowania czasem wolnym (jeden z uczestników regularnie wyjeżdża i kibicuje na meczach ligowych- posiada „kartę wstępu kibica”, czy uczestniczy w imprezach masowych) wszyscy chętnie chodzą do kina, biblioteki, uczestniczą w zajęciach integracyjnych, wspólnych imprezach, zawodach sportowych. W grupie terapeutycznej piątka uczestników chętnie współpracuje ze sobą i dobrze funkcjonuje w grupie. Jeden uczestnik jest izolowany przez kolegów. Zdarzają się również konflikty oraz zachowania agresywne (agresja słowna). Prowadzone są działania zmierzające do nabycia umiejętności radzenia sobie z frustracją i panowania nad negatywnymi emocjami. Dwie osoby spokojnie odbierają konstruktywną krytykę, kolejnych dwóch uczestników potrafi opanować swoje emocje, dwoje wciąż ma problem z kontrolowaniem swoich negatywnych emocji. Dwoje uczestników samodzielnie korzysta z takich instytucji jak poczta, czy inne punkty usługowe załatwiając sprawy osobiste, domowe. Troje uczestników dokonuje operacji bankowych (w ramach treningu ekonomicznego) przy wsparciu instruktora, natomiast jeden podopieczny samodzielnie korzysta z punktu Agencja Banku PKO.

IV. ORIENTOWANIE SIĘ I PORUSZANIE W TERENIE

Z komunikacji miejskiej korzysta troje uczestników. Dwie osoby przychodzą samodzielnie, a jeden przywożony jest przez rodziców, mimo tego że opanował umiejętność dotarcie do przystanku komunikacji miejskiej. Troje uczestników orientuje się w lokalizacji budynków pożytku publicznego (ośrodek zdrowia, bank, poczta, itp.). Jedna z nich mimo orientacji w terenie nie korzysta samodzielnie z punktów usługowych. U dwóch osób niezbędna jest pomoc i wsparcie opiekuna, gdyż tracą orientację w terenie, jedynie wyuczona została trasa

dotarcia do jednego celu (przystanek komunikacji miejskiej, Bus). Jedna osoba samodzielnego dociera jedynie do punktu usługowego jakim jest Agencja Banku PKO.

V. TRENING EKONOMICZNY

Jedna osoba nabyła wiedzę i umiejętności w zakresie planowania zakupów, miejsca realizacji, czytania cen i przygotowywania określonych środków pieniężnych. Trójka uczestników częściowo opanowała umiejętność manipulowania środkami pieniężnymi, z czego jedna osoba wymaga wsparcia przy racjonalnym planowaniu i wydatkowaniu, gdyż nie zna wartości pieniądza. Dwójka uczestników nie radzi sobie podczas dokonywania zakupów, aczkolwiek dobrze orientują się w asortymencie sklepowym.

VI. ZAJĘCIA

Realizacja zajęć w pracowni stolarskiej ma na celu utrwalanie czynności związanych z obróbką drewna, jak i wdrażanie zasad bezpieczeństwa podczas obsługi narzędzi, sprzętu i urządzeń. Kontynuowana jest nauka piłowania, cięcia, docinania na odpowiedni wymiar, klejenia, szlifowania drewna. Uczestnicy czyszczą przedmioty papierem ściernym, łączą części drewniane za pomocą kołków, gwoździ, wkrętów. Malują oraz lakierują różne powierzchnie. Posługują się takimi narzędziami jak: pilnik, brzeszczot, imadło, wiertarka ręczna, wkrętarka. Dwie osoby mają problem ze skupieniem uwagi, a także z doprowadzeniem do końca podjętej pracy. Dwie osoby wyróżniają się na tle grupy, są bardzo pracowite i przejawiają duże zainteresowanie pracą. Czworo uczestników wykonuje zadania, nie wykraczając poza ramy otrzymywanych poleceń. Troje potrafi samodzielnie wykonać proste prace stolarskie, takie jak: wiercenie ręczne, szlifowanie ręczne, wkręcanie, klejenie czy zbijanie, a także potrafią posługiwać się młotkiem, pilnikiem czy piłą ręczną. Dwójka uczestników potrafi odpowiednio dobrać narzędzie do wykonywanego zadania. Jedna osoba, mimo poprawności wykonywania zadania, ma problem z doбором odpowiedniego sprzętu. Dwójka uczestników ćwiczy umiejętność korzystania z w/w narzędzi (terapia długoterminowa ze względu na problem ze skupieniem uwagi, niezręczność). Troje nabyło umiejętność posługiwania się elektronarzędziami, takimi jak: wiertarka czy wkrętarka. Trzy osoby za pomocą instruktażu słownego są w stanie samodzielnie wykonać proste prace stolarskie, pozostała trójka wymaga pomocy i wsparcia. Żaden z uczestników nie przestrzega zasad BHP i Ppoż. Dwie osoby nabyły umiejętność wykonania drobnych prac remontowych, tj. odświeżanie pomieszczeń, jedna z nich wyróżnia się dużą dokładnością i zaangażowaniem. Wszyscy uczestnicy terapii w pracowni stolarskiej wykonują prace porządkowe na terenie

placówki. Jedna osoba, bez instruktażu, sama poczuwa się do wykonywania prac porządkowych. Wpajana jest systematyczność, punktualność, odpowiedzialność oraz konieczność zaangażowania się w zadania, czyli cechy niezbędne do prawidłowego funkcjonowania zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.

VII. KONTAKT Z RODZINĄ

Utrzymywany jest kontakt ze wszystkimi rodzicami uczestników. U dwóch kontakt jest częsty (telefoniczny i osobisty). Dotyczy przebiegu rehabilitacji, współpracy w tym zakresie, dojazdów uczestników (w przypadku jednej osoby). Przekazywane są informacje dotyczące stanu zdrowia uczestników, organizacji wyjazdów, uroczystości, itp.)

PRACOWNIA PLASTYCZNA

W zajęciach terapii plastycznej w 2014 roku uczestniczyło sześć osób:

- osoba o stopniu niepełnosprawności znacznym, upośledzenie umysłowe i epilepsja (01-U/06-E),
- osoba o stopniu niepełnosprawności znacznym, choroba neurologiczna, dysfunkcja narządu ruchu (10-N/05-R),
- osoba o stopniu niepełnosprawności znacznym, choroba psychiczna (Ps.),
- osoba o stopniu niepełnosprawności znacznym, choroba neurologiczna (10-N),
- osoba o stopniu niepełnosprawności znacznym, choroba neurologiczna (10-N)
- osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, upośledzenie umysłowe (01-U).

I. ZAKRES TERAPII:

1. Poznanie technik malarskich;
2. Poznanie technik rysunku;
3. Tworzenie wyrobów oraz prac w masach plastycznych;
4. Prace krawieckie, hafciarskie, szydełkowanie, tkanie, reperowanie odzieży
5. Rozwijanie umiejętności twórczych i estetycznych;
6. Praca nad komunikacją, społecznieniem i samoobsługą.

II. TEMATYKA ZAJĘĆ:

1. Tworzenie wyrobów ze skóry, bibuły (obrazy),
2. Rysowanie kredkami ołówkowymi, świecowymi, pastelami, kredą,
3. Malowanie farbami plakatowymi, akwarela,
4. Praca w masach plastycznych (modelina, plastelina, masa solna),
5. Wykonywanie dekoracji okolicznościowych, metodą orgiami, guiling, irisfolding,
6. Tworzenie witraży, plakatów, toreb ozdobnych, wydzieranie z papieru, collage,
7. Głośne czytanie tekstu, czytanie tekstu ze zrozumieniem,
8. Zabawy manipulacyjne, gry i zabawy dydaktyczne,
9. Ćwiczenia usprawniające: poranna gimnastyka, gry i zabawy ruchowe, indywidualna rehabilitacja, ćwiczenia muzyczno-ruchowe,
10. Trening umiejętności społecznych; nawiązywania relacji interpersonalnych, prowadzenia rozmowy i utrzymania kontaktu wzrokowego, trening ekonomiczny, nauka czynności życia codziennego, np. mycia się, czesania, kulturalnego zachowania się przy stole,
11. Rozwijanie wyobraźni i przełożenie jej na kreatywną twórczość,
12. Trening poczucia obowiązkowości,
13. Kształtowanie umiejętności liczenie,
14. Ciecie nożyczkami po linii prostej łamanej.

I. KOMUNIKACJA

Wszyscy uczestnicy posługuje się mową czynną. Jedna wypowiada się cicho samorzutnymi, pojedynczymi wyrazami. Pięcioro z nich poprawiło dykcję, uwzględnia znaki interpunkcyjne oraz zachowuje formę wypowiedzi, dzięki temu częściej podejmują tematy związane z ich zainteresowaniami na forum grupy. Pięć osób potrafi skorzystać z telefonu komórkowego, uzyskać informację oraz użyć numerów alarmowych. Uczestnicy nie mają problemu z nawiązaniem kontaktów interpersonalnych dobrze sobie radzą z publicznym wystąpieniem. Pięcioro uczestników prawidłowo podpisuje się imieniem i nazwiskiem.

II. SAMOOBSŁUGA

Wszyscy uczestnicy są w stanie poskładać swoje ubranie, troje z nich nabyło umiejętność prasowania. Trzy osoby potrafią ubrać się stosownie do pogody. Samodzielnie wykonają posiłek, znają i obsługują urządzenia AGD. Trzy osoby poruszają się na wózkach inwalidzkich i ze względu na dysfunkcje ruchu wymagają pomocy osób trzecich. Dwie osoby poruszające się na wózkach samodzielnie przemieszczają się po terenie WTZ.

Uczestnicy samodzielnie spożywają posiłki; posługuje się łyżką i widelcem. Są w stanie samodzielnie rozpiąć na sobie odzież wierzchnią. Wykonują zabiegi pielęgnacyjne takie jak mycie rąk oraz zębów, rozczesują włosy, używają dezodorantu. Wszyscy uczestnicy sprzątają i dbają o swoje stanowisko pracy. Troje uczestników wykonuje prace porządkowe, tj.; zmiata i myje podłogę, ściera kurz w pracowni. Trzy osoby samodzielnie załatwiają swoje potrzeby fizjologiczne.

III. USPOŁECZNIE

Uczestnicy są sobie pomocni, dobrze współpracuje w grupie. Wszyscy używają form grzecznościowych. Dwie osoby dominują w grupie. Wszyscy chętnie uczestniczą w zajęciach integracyjnych(wyjazdy do kina, imprezy okolicznościowe, zajęcia sportowe, zabawy taneczne). Wszystkie osoby wymagają wsparcia i otrzymują wskazówki jak rozwiązywać problemy, z którymi się borykają. Jedna z nich umiejętnie i aktywnie organizuje swój czas wolny (kino, koncerty). Jeden uczestnik podtrzymał samodzielność podczas wyjazdów poza warsztaty. Troje uczestników dokonuje operacji bankowych (w ramach treningu ekonomicznego) Dwoje z nich samodzielnie korzystania z punktu Agencja Banku PKO. Wszyscy chętnie uczestniczą w wyjściach poza warsztaty.

IV. ORIENTOWANIE SIĘ I PORUSZANIE W TERENIE

Uczestnicy wiedzą gdzie znajdują się instytucje pożytku publicznego (banki, urzędy, dom kultury), jedna z nich wymaga dodatkowego instruktarzu naprowadzającego . Jeden uczestnik nabył umiejętność samodzielnego korzystania z punktu Agencja Banku PKO. Trzy uczestniczki korzystają z komunikacji miejskiej, poruszają się samodzielnie po znanym terenie (warsztaty – dom).Trzy osoby są dowożone na warsztaty z powodu dysfunkcji ruchu. Jedna nabyła umiejętność samodzielnego poruszaniu się po warsztatach pomimo dysfunkcji ruchu.

V. TRENING EKONOMICZNY

Pięcioro uczestników potrafi rozpoznawać nominały pieniężne, zna wartość pieniądza, rodzaje sklepów, prawidłowo gospodaruje własnym budżetem, planuje wydatki. Trzy osoby samodzielnie dokonują zakupów. Jedna osoba rozpoznaje banknoty .Trzy osoby nabyły umiejętność samodzielnego wypełniania druków bankowych. Wszyscy wymagają wsparcia i motywacji przy planowaniu wydatkowania kieszonkowego.

VI. ZAJĘCIA

Uczestnicy chętnie biorą udział w zajęciach plastycznych. Rozwijają umiejętności manualne, wzrokowo- ruchowe. Pracownia plastyczna dba o rozszerzenie ogólnej wiedzy na temat sztuki co pozwala na rozwijanie wyobraźni oraz uczy wrażliwości plastycznej. Zajęcia prowadzone są w sposób umożliwiający rozwój oraz współpracę w grupie. Uczestnicy potrafią kolorować kredkami, malować farbami, pastelami z wyobraźni. Większość z nich lubi używać wyrazistych kolorów co nadaje pracom charakter. W zależności od indywidualnych możliwości uczestnicy poznają litery, liczby. Czterech doskonali swoje umiejętności poprzez dostosowanie ćwiczeń i zadań do ich możliwości. Prowadzone są również ćwiczenia udoskonalające logiczne myślenie, spostrzegawczość, orientację przestrzenną. Pięć uczestników prawidłowo podpisuje się imieniem i nazwiskiem. Jedna osoba ćwiczy odwzorowywanie liter. Cztery osoby nabyły umiejętność przyszywania guzików (z dwoma lub czterema dziurkami, na jednej nóżce). Dwoje uczestników wymaga pomocy instruktora. Czterech uczestników zna podstawowe ściegi krawieckie(ręczne, maszynowe), budowę maszyny do szycia. Wszyscy poznali nowe techniki papieroplastyki. Metodą origami, guilting, Iris- folding uczestnicy wykonują kwiaty, kartki okolicznościowe, pudełka oraz torebki które są wykorzystywane na kiermaszach. W pracowni plastycznej powstają prace użytkowe jak i dekoracyjne (fartuch kuchenny, rękawice, ozdoby świąteczne na choinkę, haftowane serwetki na stół z ozdobnymi naszytami). Jedna osoba opanowała umiejętność pracy na warsztacie tkackim. Wszyscy biorą aktywny udział w zajęciach sportowych, taneczno - ruchowych. Cztery osoby korzystają z indywidualnej rehabilitacji ruchowej. Poznają zasady różnorodnych gier planszowych i innych. Asertywnie podejmują decyzję dotyczące wyboru gry. Trzy osoby nabyły umiejętność ciecicia po linii prostej, łamanej. W pracowni plastycznej dużą uwagę zwraca się na samodzielny wykonywanie prac, nad własną inicjatywą oraz miłą atmosferą w grupie. Czterech poprawia swoją dykcję poprzez głośne czytanie fragmentów książki. Jedna osoba omawia przeczytane fragmenty tekstu. Dla czworga uczestników prowadzone są zajęcia pisania opowiadań oraz bajek, pisane są również dyktanda. Wszyscy chętnie pracują z wykorzystaniem małych form rzeźbiarskich (masa solna, plastelina, modelina), dzięki którym mają bezpośredni kontakt z materiałem. Trzy osoby poszerzyły swoją wiedzę w zakresie szkicu. Na zajęciach prowadzone są projekty plastyczne gdzie każdy może sprawdzić się w roli lidera grupy. Dwie osoby przejawiają zachowania dominujące nad grupą. Poziom trudności wykonywanych zadań dobrany jest do możliwości psychofizycznych osób uczestniczących w zajęciach warsztatowych.

VII. KONTAKT Z RODZINĄ

Kontakt z rodzicami uczestników jest prawidłowy, odbywa się w miłej atmosferze. U dwóch codzienny, u czterech doraźny. Ze wszystkimi opiekunami utrzymywany jest stały kontakt telefoniczny.

PRACOWNIA MANUALNO - RUCHOWA

W zajęciach terapeutycznych w pracowni manualno-ruchowej uczestniczyło sześć osób:

- osoba z mózgowym porażeniem dziecięcym, niepełnosprawność stopnia znacznego, ograniczona ruchowo (wózek),
- osoba z mózgowym porażeniem dziecięcym, znaczny stopień niepełnosprawności, dysfunkcja narządu ruchu (wózek)
- osoba z chorobą psychiczną, znaczny stopień niepełnosprawności,
- osoba z zaburzeniami neurologicznymi, znaczny stopień niepełnosprawności, dysfunkcja ruchu,
- osoba z cechami autystycznymi, znaczny stopień niepełnosprawności,
- osoba z chorobą neurologiczną, ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

I. ZAKRES TERAPII PRACOWNI MANUALNO-RUCHOWEJ.

1. Arteterapia– terapia poprzez malarstwo, wyklejanie,
2. Zajęcia rytmiczno-muzyczne,
3. Wpajanie i utrwalanie umiejętności samoobsługi,
4. Doskonalenie umiejętności komunikacji werbalnej i pozawerbalnej,
5. Socjalizacja, wpajanie i utrwalanie umiejętności potrzebnych w życiu codziennym,
6. Ćwiczenia w zakresie logicznego myślenia, ćwiczeń wspomagających uwagę i koncentrację,
7. Wpajanie i utrwalanie poczucia obowiązku oraz przestrzegania rytmu dnia pracy.

II. TEMATYKA ZAJĘĆ.

ERGOTERAPIA

Kaletnictwo; tworzenie wyrobów ze skóry-obrazy,

ARTETERAPIA

Rysunek; rysowanie kredkami ołówkowymi, świecowymi, pastelami, kredą,

Malarstwo; malowanie farbami plakatowymi, akwarela,

Rzeźba; masa plastyczna, masa solna, modelina, plastelina,

Papieroplastyka; tworzenie laurek,

Sztuka użytkowa; witraże na okna, plakat, torby ozdobne, wydzieranie z papieru, collage, biżuteria,

Zdobnictwo i dekoratorstwo; dekoracje okolicznościowe, świąteczne, wycinanie ozdób z papieru, zdobienie przedmiotów, np. ramek,

Muzykoterapia; słuchanie utworów klasycznych, instrumentalnych,

Biblioterapia; głośne czytanie, czytanie tekstu ze zrozumieniem,

Filmoterapia; projekcja filmów,

Choreoterapia; taniec, ćwiczenia muzyczno – ruchowe,

SOCJOTERAPIA

Zabawoterapia; zabawy manipulacyjne, gry i zabawy dydaktyczne,

Terapia ruchem; ćwiczenia usprawniające, oddechowe, gry i zabawy ruchowe, nauka czynności życia codziennego, np. mycie się, czesanie, trening kulturalnego zachowania się przy stole,

Trening umiejętności społecznych; nawiązywania relacji, prowadzenia rozmowy i podtrzymywania kontaktów, aktywnego słuchania, trening ekonomiczny,

Rekreacja; silwoterapia, zabawy taneczne, zabawy i gry zespołowe.

Praca z ciałem; wyrabianie świadomości ciała, mowy ciała, gestów,

Rozwijanie własnej wyobraźni i przełożenie jej na twórczość, kreatywność.

Trening przestrzegania ustalonego trybu dnia oraz poczucia obowiązkowości i odpowiedzialności.

I. KOMUNIKACJA

Dwoje uczestników posługuje się mową czynną, jedna „mową szeleszczącą”. Dwoje uczestników reaguje na proste i wyraźne komunikaty werbalne lub niewerbalne współpracowników. Jedna osoba rozumie proste polecenia słowne, potrafi za pomocą gestów i nieartykułowanych dźwięków komunikować podstawowe potrzeby, nie podejmuje prób wpływania na innych. Wszyscy są stymulowani pod kątem doskonalenia mowy werbalnej i pozawerbalnej. Jedna osoba nie ma problemu z rozumieniem złożonych wypowiedzi i potrafi na nie reagować werbalnie. Dwie osoby podpisują się pierwszą literą imienia przy prowadzeniu ręki, jedna podtrzymała umiejętność podpisania się imieniem i nazwiskiem. Jedna nabyła umiejętność podpisania się imieniem popełniając przy tym niewielkie błędy.

II. DBAŁOŚĆ O WYGLĄD ZEWNĘTRZNY, PORZĄDEK NAJBLIŻSZEGO OTOCZENIA, SAMOOBSŁUGA

Troje uczestników zachowuje podstawowe nawyki higieniczne. Czworo uczestników kontroluje czynności fizjologiczne. Pięcioro uczestników potrzebuje wsparcia podczas ubierania się, jedna potrzebuje niewielkiej pomocy. Dwie osoby podtrzymały umiejętność samodzielnego zdjęcia i nałożenia odzieży wierzchniej. Cztery osoby mają problem z zasznurowaniem obuwia. Dwie osoby nie są w stanie wykonać żadnej z czynności samoobsługowych. Troje uczestników wykonuje czynności życia codziennego samodzielnie, choć mało dokładnie. Wymagają pomocy przy bardziej złożonych czynnościach, tj. kąpiel, czyszczenie odzieży. Jedna osoba nabyła umiejętność samodzielnego przygotowania prostego posiłku (kanapka, herbata) i bez instruktażu słownego porządkuje stanowisko pracy.

III.SFERA SPOŁECZNA

Troje uczestników posługuje się mową werbalną, troje komunikuje się pozawerbalnie. Troje uczestników wykazuje chęć niesienia pomocy, z czego jeden potrafi się dzielić. Czworo uczestników okazuje gesty przyjacielskie i otwartość do nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Dwoje z uczestników nawiązuje kontakt jedynie w wypadku zakomunikowania jakiejś potrzeby. Jedna osoba nawiązuje kontakt, tj. rozpoznaje osobę, która jest jego opiekunem. W grupie brak jest poczucia odpowiedzialności za siebie czy swoje zadania. Jedna osoba przejawia zachowania zmanierowane przez środowisko w jakim żyje.

IV.ORIENTOWANIE SIĘ I PORUSZANIE W TERENIE.

Żaden uczestnik nie dociera samodzielnie na zajęcia, są przyprowadzani przez opiekunów bądź dowożeni. Pięcioro nie porusza się samodzielnie i bez opieki poza przestrzenią mieszkalną, jedna osoba samodzielnie przemieszcza się w okolicy zamieszkania (wieś).

V.KORZYSTANIE Z USŁUG POCZTY, BANKU, SŁUŻBY ZDROWIA, OPEROWANIE PIENIĘDZMI. (trening ekonomiczny)

Żaden z uczestników nie zna realnej wartości pieniądza. Czworo ma świadomość potrzeby ich posiadania. Jeden orientuje się w elementarnych zasadach życia codziennego, np. reakcja w przypadku choroby, konieczności wysłania listu, wypłaceniu gotówki. Wszyscy uczestnicy wymagają wsparcia opiekuna podczas planowania i wydatkowania treningu ekonomicznego, korzystania z usług banku, poczty, przychodni.

VI. ZAJĘCIA

Jedna osoba w pełni nabyła umiejętności w zakresie tworzenia wyrobów ze skóry, rysuje, maluje, wycina, układa puzzle do 160-ciu elementów, odwzorowuje litery, wykonuje proste zadania logiczne, zadania matematyczne w zakresie 100-u (dodawanie i odejmowanie). Bierze aktywny udział w grach i zabawach zespołowych, zajęciach sportowych, indywidualnej rehabilitacji ruchowej, przestrzega ustalonego trybu dnia pracy, pracuje systematycznie i w skupieniu, doprowadza zadanie do końca. Jedna osoba nabyła umiejętności w zakresie samoobsługi. Potrafi przygotować prosty posiłek, dba o zachowanie higieny osobistej (mycie rąk, zębów, zmiana podpaski). Nabyła umiejętność wydzierania, wyklejania, pracy w masach plastycznych, dopasowywania kształtów i jednakowych obrazków, odwzorowania liter imienia i nazwiska. Bierze aktywny udział w zajęciach rytmiczno-muzycznych, sportowych, dyskotekach. Trzy osoby posługują się wciąż tą samą techniką podczas pracy, przy wykonywaniu innych zadań konieczny jest udział instruktora, kierowanie ręką, instruktaż słowny. Niechętnie biorą udział w zajęciach integracyjnych, muzyczno-rytmicznych, nie mają poczucia obowiązku i konieczności przestrzegania trybu dnia pracy. Jedna osoba opanowała podstawowe czynności manualne - manipuluje przedmiotami (chwyta piłkę, nalewa herbatę z kubka, trzyma łyżeczkę, ściąga i zakłada odzież). Czworo uczestników często nie wyraża chęci współpracy, reagują krzykiem, płaczem, agresją bądź autoagresją co prowadzi do zaniechania wykonywania zadania.

VII. KONTAKT Z RODZINĄ

Kontakty z rodziną są poprawne, z reguły telefoniczne i zależny od potrzeby. Dotyczą rehabilitacji, stanu zdrowia oraz potrzeb uczestników, organizowanych uroczystości oraz wyjazdów grupowych.

PRACOWNIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

W zajęciach terapii gospodarstwa domowego uczestniczy sześć osób:

- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności - schorzenie neurologiczne oraz dysfunkcja narządu ruchu ,
- osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności- choroba psychiczna, upośledzenie umysłowe ,
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności - choroba Downa ,
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności- upośledzenie umysłowe,
- osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - choroba psychiczna upośledzenie umysłowe ,
- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności- choroba psychiczna.

I. ZAKRES TERAPII:

1. Wyrabianie samodzielności oraz umiejętności zachowania się adekwatnie do sytuacji,
2. Nauka przygotowania różnego typu potraw przy wykorzystaniu przepisów kulinarnych,
3. Poznanie zasad zdrowego żywienia,
4. Nauka posługiwania się urządzeniami AGD,
5. Wyrabianie nawyku dbania o czystość, higienę oraz przestrzegania przepisów BHP,
6. Kształtowanie nawyku zachowania porządku w miejscu pracy,
7. Wzmacnianie samoobsługi w zakresie ubierania się oraz zachowania higieny osobistej,
8. Rozwijanie poczucia estetyki,
9. Nauka współpracy z grupą i odpowiedzialności za powierzone zadania,
10. Usprawnianie manualne, koordynacji i spostrzegawczości,
11. Kształtowanie wiary w siebie i swoje możliwości,
12. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresujących,
13. Kształtowanie umiejętności planowania drogi zawodowej,

II. TEMATYKA ZAJĘĆ:

1. Przygotowywanie różnego typu potraw,
2. Posługiwanie się urządzeniami AGD,
3. Przestrzeganie zasad BHP,
4. Mycie naczyń kuchennych, estetyczne i poprawne nakrywanie do stołu,
5. Posługiwanie się środkami do utrzymania czystości, detergenty,

6. Poznanie zasad zdrowego odżywiania,
7. Dbanie o schludny wygląd i higienę osobistą,
8. Właściwe zachowanie przy stole,
9. Wykonywanie operacji pieniężnych, wydatkowanie, planowanie, oszczędzanie,
10. Ćwiczenie prawidłowego odczytywania jednostek miar (czas, temperatura, waga, itp.),
11. Kształtowanie zaradności osobistej,
12. Kształtowanie umiejętności korzystania z komunikacji publicznej, instytucji pożytku publicznego, tj. : bank, poczta, przychodnia.

I. KOMUNIKACJA

W pracowni gospodarstwa domowego sześć osób posługuje się mową czynną. Jedna osoba ma duży zasób słownictwa i wiedzy, nie ma problemu z ułożeniem zdania w logiczną całość. Dwie osoby rozumieją złożone wypowiedzi, potrafią werbalnie na nie zareagować oraz posługują się prostymi zdaniami. Jedna osoba stosująca mowę wiązaną, z dużym zasobem słownictwa, sporadycznie popełniającą błędy w wypowiedziach. Postęp w sferze komunikacji poczyniły dwie osoby. Dwie osoby opanowały umiejętność posługiwania się telefonem komórkowym.

II. SAMOOBSŁUGA

W zakresie samoobsługi wszyscy uczestnicy pracowni gospodarstwa domowego są samowystarczalni. Czynności życia codziennego tj. ubieranie się, mycie, jedzenie, utrzymywanie porządku w swoim najbliższym otoczeniu i poruszanie się po bliskim terenie, nie sprawia im problemów. Wszyscy uczestnicy opanowali umiejętność prawidłowego doboru odzieży stosownie do pory roku i pogody. Czynności porządkowe tj. zamykanie, mycie podłogi i naczyń, ścieranie kurzu, podlewanie kwiatów opanowały wszystkie osoby. Cztery osoby nabyły umiejętność obsługi pralki automatycznej. Dwie osoby opanowały umiejętność samodzielnego przyrządzania złożonych posiłków, tj. zupa, drugie danie.

III. USPOŁECZNIE

Jedna osoba stała się bardziej otwarta i emocjonalna w stosunku do innych uczestników. Chętnie zawiera nowe znajomości. Umiejętność wykonywania drobnych zakupów opanowały trzy osoby. Cztery osoby posługują się formami grzecznościowymi, nabyły umiejętności związane z wykonywaniem prac domowych, chętnie uczestniczą w zajęciach integracyjnych, wspólnych imprezach, zabawach ruchowych, tanecznych, sportowych.

IV. ORIENTOWANIE SIĘ I PORUSZANIE W TERENIE

Czworo uczestników pracowni gospodarstwa domowego posiada możliwości do samodzielnego przemieszczania się w okolicy miejsca zamieszkania (osiedla, wsi itp.). Trzy osoby korzystają z komunikacji miejskiej, orientują się gdzie mieszczą się instytucje i urzędy np. poczta, bank, ośrodek zdrowia. Dwie osoby korzystają z ich usług samodzielnie.

V. TRENING EKONOMICZNY

Jedna osoba poprawnie przelicza monety oraz zna wartość pieniądza. Jedna osoba rozpoznaje nominały pieniężne i banknoty, lecz potrafi jedynie operować 'okrągłymi' sumami. Jedna osoba ma problemy z przeliczaniem i rozróżnianiem wartości monet, wymaga wsparcia przy dokonywaniu prostych operacji pieniężnych, a także przy racjonalnym planowaniu wydatków. Trzy osoby potrzebują stałej kontroli przy wydatkowaniu, gdyż nie znają wartości pieniądza.

VI. ZAJĘCIA

W pracowni gospodarstwa domowego rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywa się poprzez realizację wielu zadań z zakresu samodzielności i zaradności. Celem terapii jest ogólny rozwój uczestników oraz nabycie umiejętności w zakresie wykonywania czynności życia codziennego. Pracownia zajmuje się kształtowaniem umiejętności przygotowywania posiłków (przygotowywanie śniadania dla wszystkich uczestników: sporządzanie surówek, sałatek i innych przekąsek z owoców i warzyw, sporządzanie potraw z mleka, kaszy, ryżu, makaronu, sporządzanie deserów, napojów, zup, zapiekane i innych specjalów) i korzystania z przepisów kulinarnych, poznania zasad zdrowego żywienia, BHP, posługiwania się urządzeniami gospodarstwa domowego : (kuchenka, mikrofala, mikser, pralka itp.), dbania o czystość i higienę kuchni, zachowania bezpieczeństwa swojego i innych, cierpliwości, wytrwałości, zaradności życiowej i umiejętności zachowania adekwatnie do sytuacji oraz poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Na zajęciach wpajane są podstawowe zasady higieny osobistej oraz utrzymania porządku na stanowisku pracy i w domu. Kształcone są umiejętności w planowaniu i robieniu zakupów. Sześcioro uczestników, wykonuje czynności składowe, tj.; obieranie, mycie, krojenie warzyw, rozbijanie jajek. Trzy osoby doskonale opanowywały umiejętność obróbki składników potraw przy użyciu urządzeń i narzędzi gospodarstwa domowego, pieczenia, gotowania, mielenia, miksowania, opiekania. Dwie osoby opanowały umiejętność przygotowania kompletnego posiłku z produktów mrożonych. Sześcioro uczestników potrafi przygotować prosty posiłek,

tj.; kanapka i herbata. Dwie osoby rozwinęły kunszt kulinarny o umiejętność odpowiedniego doprawiania potraw. Wszyscy uczestnicy pracowni potrafią zorganizować sobie pracę, porządkować stanowisko pracy, wybrać odpowiednie narzędzia. U dwóch osób nastąpił postęp w dziedzinie prania i prasowania odzieży. Jedna osoba pamięta i wykonuje czynności odmrażania i mycia lodówki. Trzy osoby opanowały umiejętności, tj.; czyszczenie czajnika, zachowanie porządku i czystości w szafkach kuchennych, mycie okien. Cztery osoby dbają o czystość rąk i higienę podczas przygotowywania potraw. Trzy osoby opanowały umiejętność miłej obsługi, z zachowaniem zwrotów grzecznościowych. Trzy osoby samodzielnie nakrywają do stołu, podają potrawy na stół, dekorują potrawy. Dwie osoby mają problem ze skupieniem uwagi do końca zajęć. Jedna osoba poprawnie odczytuje czas, natomiast trzy potrafią określić dzień, miesiąc, rok oraz porę roku. Jedna osoba nabyła umiejętność odczytywania godzin. W zakresie liczenia oraz dokonywania prostych działań matematycznych, trzy osoby poczyniły duży postęp, jedna wykonuje te zadania chętnie i bez żadnych problemów. Uczestnicząc w zajęciach warsztatowych podopieczni rozwijają kreatywność, sprawność manualną oraz umiejętność logicznego myślenia. Cztery osoby pracują z tekstem, cztery osoby doskonają umiejętność pisania liter i cyfr. Dwie osoby wykonują działania matematyczne doskonając umiejętność planowania wydatków. Zajęcia w tej pracowni motywują do rozwijania zainteresowań kulinarnych oraz uczą estetyki w przygotowaniu i podawaniu posiłków. Uczestnicy pracują zarówno indywidualnie, jak i grupowo co daje im możliwość rozwinięcia swojej samodzielności, jak również uczy ich współpracy i współdziałania w grupie.

VII. KONTAKT Z RODZINĄ

Utrzymywany jest kontakt telefoniczny oraz osobisty z rodzicami wszystkich uczestników. Dotyczy on spraw bieżących, zachowania, stanu zdrowia, uroczystości oraz wyjazdów. Kontakt jest prawidłowy.

PRACOWNIA KOMPUTEROWO – POLIGRAFICZNEJ

W zajęciach terapii pracowni komputerowo – poligraficznej w roku 2014 uczestniczyło sześć osób:

- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, choroba psychiczna (PS),
- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna (01-U/02-P),
- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, zespół Downa (A),
- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, choroba psychiczna, upośledzenie narządu ruchu (PS/R),
- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, schorzenie neurologiczne i chorobą psychiczną (10-N,02-P),
- osoba z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, upośledzenie umysłowe (02-P).

I.ZAKRES TERAPII:

1. Rozwijanie umiejętności obsługi komputera i programów: Microsoft Word, Microsoft Excell, Microsoft Power Point, Microsoft Publisher, Microsoft Outlook,
2. Utrwalanie umiejętności obsługi urządzeń: bindownica, drukarka, skaner, aparat cyfrowy, laminarka,
3. Rozwijanie oraz wzmacnianie prawidłowych zachowań akceptowanych w społeczeństwie, umiejętności samoobsługowych, zawodowych,
4. Rozwijanie, wzmacnianie intelektualnych możliwości uczestników.

II.TEMATYKA ZAJĘĆ:

1. Zapoznanie się z zasadami pracy przy komputerze oraz urządzeniach peryferyjnych,
2. Opracowywanie informacji w dokumencie tekstowym (formatowanie, przepisywanie tekstów, stosowanie wzorów, symboli, indeksów dolnych i górnych, numerowania, wypunktowania, stosowanie akapitów w tekście, wstawianie plików jpg. tabel, komentarzy),
3. Korzystanie z programów graficznych (korzystanie ze skanera, obróbka skanowanej grafiki i fotografii),

4. Korzystanie z arkuszy kalkulacyjnych (tworzenie tabel, przenoszenie tabel do programów Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Publisher, dokonywanie obliczeń, formatowanie, scalanie wyśrodkowywanie komórek, wstawianie pojedynczych wierszy, kolumn i ich usuwanie),
5. Korzystanie z programu Microsoft Power Point (wykonywanie slajdów, diagramów, wykresów, wykorzystywanie do pokazu slajdów dźwięku, filmu, obrazu, formatowanie slajdów),
6. Korzystanie z programu Microsoft Publisher (rysowanie pól tekstowych, tworzenie biuletynów, pocztówek, kalendarzy, ulotek, wizytówek, formatowanie i projektowanie stron, wstawianie plików jpg, tabel, wykresów, diagramów, tekstu),
7. Korzystanie z programu Microsoft Outlook (obsługa poczty elektronicznej, uzupełnianie kalendarza miesięcznego),
8. Korzystanie z programów multimedialnych, ich instalacja i deinstalacja,
9. Praktyczne wykorzystywanie zasobów Internetu: zdobywanie informacji, korzystanie z serwisów aukcyjnych, sklepów on – line, portali społecznościowych, pozyskiwanie plików graficznych i muzycznych, obsługa poczty elektronicznej,
10. Zadania matematyczne, mające na celu powtórzenie, opanowanie liczenia w określonym indywidualnie dla każdego uczestnika zakresie liczbowym, ćwiczenia ortograficzne, ćwiczenia grafomotoryczne usprawniające rękę piszącą, ćwiczenia logicznego myślenia, ćwiczenia motoryki małej,
11. Planowanie wydatków, „trening ekonomiczny”, dokonywanie przeliczeń, operacji matematycznych, ćwiczenie orientacji w wydatkach i dochodach uczestników.

I.KOMUNIKACJA

Wszyscy uczestnicy posługują się mową czynną. Troje z nich wypowiada się poprawnie stylistycznie. Każdy z uczestników rozumie złożone wypowiedzi oraz polecenia. Pięcioro uczestników potrafi czytać i pisać. Czwororo uczestników bez problemu korzysta z telefonu komórkowego, potrafi wykonać połączenie jak i wysłać informacje tekstowe. Jeden z uczestników zaprzestał stosowania wulgaryzmów.

II.SAMOOBSŁUGA

Wszyscy uczestnicy są samodzielni. Nie mają problemu z ubraniem się i myciem. Dwie osoby ze względu na niepełnosprawność ruchową potrzebują asysty innej osoby przy wejściu do wanny/pod prysznic, myją się samodzielnie. Pięciu uczestników jest w stanie wykonać

prace porządkowe takie jak: wycieranie kurzu, podlewanie kwiatów, korzystanie z odkurzacza, mycie podłogi czy mycie naczyń. Jeden z uczestników wykonuje najprostsze prace porządkowe (wycieranie kurzu, wyniesienie śmieci itp.). Wszyscy uczestnicy pracowni potrafią samodzielnie wykonać prosty posiłek i załatwiają swoje potrzeby fizjologiczne.

III. USPOŁECZNNIENIE

W pracowni komputerowo – poligraficznej uczestnicy chętnie współpracują ze sobą i pomagają sobie na wzajem. Czworo z uczestników ściśle współpracuje przy tworzeniu gazetki warsztatowej. Jeden uczestnik wymaga podejścia indywidualnego. Odbiega od reszty pod względem intelektualnym. Nie bierze czynnego udziału w zajęciach integracyjnych. Wszyscy uczestnicy zachowują się odpowiednio w miejscach publicznych.

IV. ORIENTOWANIE SIĘ I PORUSZANIE W TERENIE

Z komunikacji miejskiej korzysta jeden uczestnik. Bez problemu porusza się w obrębie placówki ale również w obrębie miejscowości Nowogard. Orientuje się w lokalizacji budynków użyteczności publicznej (przychodnia, bank, poczta, policja itp.). Jedna osoba nabyła umiejętność samodzielnego poruszania się w obrębie miasta, korzystania z usług banku, poczty. Potrafi samodzielnie załatwić sprawy urzędowe czy zrobić zakupy. Czterech uczestników jest dowożonych i odbieranych z warsztatu.

V. TRENING EKONOMICZNY

Czworo uczestników pracowni komputerowo – poligraficznej prawidłowo przelicza monety. Osoby te znają wartość pieniądza i dokonują samodzielnych operacji pieniężnych. Wszyscy uczestnicy biorą udział w zajęciach mających na celu utrwalenie umiejętności przeliczania pieniędzy oraz są motywowani do planowania swoich wydatków. Dwie osoby systematycznie dokonują operacji bankowych wpłacając oszczędności na książeczkę PKO.

VI. ZAJĘCIA

Wszyscy uczestnicy chętnie uczestniczą w zajęciach. Większość zadań związanych z wykorzystywaniem komputera bądź powiązanych z nim urządzeń jest wykonywane przez uczestników samodzielnie lub po instruktażu słownym. Dwie osoby biegle obsługują programy: Microsoft Word, Microsoft Excell, Microsoft Power Point, Microsoft Publisher oraz Microsoft Outlook. Osoby te zajmują się wykonywaniem oraz prezentacją tematycznych projekcji w programie Microsoft Power Point. Czworo uczestników jest zaangażowanych

w wydawanie gazetki warsztatowej, która ukazuje się raz w miesiącu. Dwoje uczestników pracuje nad artykułami (temat zwykle ustalają sami), rubrykami takimi jak: humor, kącik kinowy, wiadomości lokalne, horoskop oraz dodatkami do gazetki warsztatowej (np. horoskop roczny, obszerny artykuł na temat alkoholizmu). Jedna osoba zajmuje się publikacją wierszy oraz życzeń urodzinowych, świątecznych. Jeden uczestnik samodzielnie pracuje nad kącikiem książkowym, w którym przedstawia recenzję książki, którą wcześniej przeczytał. Dzięki literaturze poprawia się pamięć oraz budowana jest wyobraźnia uczestnika. Cztery osoby wykonują poprawnie powtarzające się czynności. Potrafią samodzielnie drukować, importować pliki, obsługiwać skaner, drukarkę, aparat cyfrowy i telefon komórkowy, posiadają umiejętność czytania i pisania, w tym jedna osoba czyta w sposób niezrozumiały i niepełny, pisze z błędami ortograficznymi, lecz poprzez ćwiczenia w tym zakresie błędów ortograficznych jest coraz mniej. Cztery osoby biorą aktywny udział w zajęciach integracyjnych, sportowych oraz rekreacyjnych. Dwie osoby wymagają motywowania do udziału we wspólnych zajęciach. Jedna osoba ma trudności w kontaktach z większą grupą, i podporządkowaniu się określonym regułom. Jedna osoba nie jest zainteresowana integracją. W pracowni komputerowo – poligraficznej uczestnicy stosują się do regulaminu w pracowni, czego efektem jest sprzątanie po sobie, nie spożywanie posiłków oraz napojów przy stanowiskach komputerowych. Jedna osoba (osoba paląca) w ramach tej dyscypliny ma określony czas wyznaczony na papierosa, którego stara się przestrzegać. Trzech uczestników poprawnie odczytuje czas i w sposób prawidłowy określa datę. W zakresie umiejętności matematycznych: trzy osoby radzą sobie dobrze (zakres wykonywania obliczeń matematycznych do 500), trzy osoby wymagają stałego ćwiczenia, powtarzania. Ćwiczenia dotyczą również działań na banknotach. Rodzaj jak i poziom zadań dobierany jest w zależności od możliwości psychofizycznych każdego z uczestników pracowni.

VII. KONTAKT Z RODZINĄ

Kontakt z rodzicami wszystkich uczestników pracowni komputerowo – poligraficznej jest prawidłowy, zarówno telefoniczny jak i osobisty. Głównie kontakty dotyczą omówienia przebiegu rehabilitacji, współpracy w tym zakresie ale również konsultacji z opiekunem prawnym (jeden uczestnik jest ubezwłasnowolniony), przekazywane są informacje, które dotyczą stanu zdrowia uczestników, organizowanych wyjazdów, uroczystości i dni wolnych.

Rehabilitacja ruchowa

W rehabilitacji ruchowej brali udział wszyscy uczestnicy. Zajęcia ruchowe odbywały się w formie:

- gimnastyki porannej,
- z zajęć rekreacyjno- sportowych jak również w indywidualnych spotkaniach z fizjoterapeutą.

Gimnastyka poranna służy do rozbudzenia całego organizmu. Wykorzystano tutaj elementy zaczerpnięte z fitnessu z tańca, oraz z elementów gier i zabaw. Uczestnicy byli stymulowani do wspólnej zabawy i współzawodnictwa ale również do ćwiczeń poprawiających wydolność organizmu. Dodatkowo prowadzono zajęcia o charakterze rekreacyjno sportowym w których uczestnicy mogli się sprawdzić w współzawodnictwie, uczyli się pracować w grupie i usprawniali swój organizm od strony fizycznej. Czas poświęcony na gimnastykę poranną to 30 min codziennie czas na zajęcia rekreacyjno-sportowe od 1,5 do 2 godz. Zajęcia rekreacyjno- sportowe odbywały się raz lub dwa razy w miesiącu. Zajęcia odbywały się na holu, a w porze wiosennej i letniej na świeżym powietrzu.

Pracownia rehabilitacyjna wyposażona jest w UGUL z oprzyrządowaniem i stół do masażu. Liczba uczestników biorących udział w indywidualnych ćwiczeniach wynosi 13 osób. Czas poświęcony na terapię każdego uczestnika to przeważnie 20 min. W usprawnianiu stosuje się najczęściej takie techniki jak :

- masaż klasyczny,
- rozluźnianie mięśniowo- powięziowe,
- kinesiology taping ale również ćw. w odciążeniu , ćw. bierne i ćw. czynne wolne czy ćwiczenia oddechowe. Uczestnicy ćwiczą samodzielnie lub są prowadzeni przez fizjoterapeutę. Praca indywidualna polega na pokazaniu ćwiczeń które uczestnik może powtórzyć w domu.

Efekty pracy z uczestnikami w okresie sprawozdawczym najbardziej zauważalne są pod względem poprawy sprawności samoobsługowych, uspołecznienia i komunikacji. Panują nad złymi emocjami, zachowanie ich jest bardziej kulturalne. Stali się otwarci w kontakcie z obcymi osobami. Poznają swoje prawa, potrafią z nich korzystać. Częściej bez pomocy innych osób załatwiają swoje sprawy w urzędach, samodzielnie korzystają z środków komunikacji. Nastąpiła poprawa umiejętności pisania, czytania i wypowiadania się. Ciągłe należy utrzymywać umiejętności już nabyte, pracować nad zaradnością planowania wydatków. Wielu uczestników potrafi przyrządzić samodzielnie prosty posiłek, większą trudność sprawia im przygotowanie bardziej skomplikowanego jak danie obiadowe.

Wszyscy uczestnicy chętnie biorą udział w zajęciach warsztatowych, gdzie nabywają umiejętności do samodzielnego życia codziennego i przestrzegania zasad i obowiązków w przyszłej pracy zarobkowej.

KIEROWNIA
Warsztatów w Terapii Zajęciowej

Informacja o wykorzystaniu przez WTZ środków finansowych, z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług, wykonanych przez uczestników Warsztatu w ramach realizowanego programu terapii.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2014 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowogardzie uzyskał dochód ze sprzedaży produktów, wykonanych przez uczestników w kwocie 4.600,50 zł. Ponieważ z uzyskanych dochodów z w/w sprzedaży w 2013 roku środki nie zostały wykorzystane w całości, w związku z tym kwota 6.695,78 zł. zwiększyła przychód w roku 2014 i wynosiła w sumie 11.296,28 zł.

Zgodnie z decyzją uczestników pieniądze w kwocie 5.365,11 zł wydano na pokrycie kosztów zorganizowanych imprez okolicznościowych, wycieczek, oraz spotkań integracyjnych z zaprzyjaźnionymi placówkami.

Kwota 5.931,17 zł pozostaje do wykorzystania.

Informację o wykorzystaniu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł (Powiatu i środki własne) na finansowanie kosztów działalności WTZ w roku 2014 zawiera załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Sporządził:

KSIĘGOWA
Adela Sienkiewicz

Zatwierdził:

KIEROWNICZKA
Warsztatów Terapii Zajęciowej
Izabela Gawlińska
Z-CIA PRZEWODNICZĄCEGO
Zbigniew Raźniewski

INFORMACJA O WYKORZYSTANIU PRZEZ WARSZTAT ŚRODKÓW FINANSOWYCH PFRON, POWIATU ORAZ INNYCH W 2014 ROKU
ZA OKRES OD 01.01.2014R. DO 31.12.2014R.

Załącznik nr 1

Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowogardzie

Lp.	Nazwa kosztorysu	Plan finansowy na 2014r.	Plan po zmianach	Środki Powiatu (Dotacja)	Własne	Środki PFRON	Środki wydawkowane razem w I kwartale	Środki wydawkowane razem w II kwartale	Środki wydawkowane razem w III kwartale	Środki wydawkowane razem w IV kwartale	Środki wydawkowane razem w 2014r.	pozostałe do wydania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Wygraczenie pracowników	300 500,00	300 500,00	40 200,00	8 120,00	251 180,00	68 003,11	89 529,42	89 812,84	82 054,63	300 500,00	-
	dotacje wypracowane przez											
	dotacje od wypracowania											
	dotacje na ZSS											
	Koszty dotyczące funkcjonowania warsztatu w tym:	109 650,00	112 231,11		-	112 231,11	22 778,44	29 152,76	21 674,37	38 685,54	112 231,11	
	zakup materiałów						1 815,51	2 014,84	1 169,83	3 687,52	8 684,70	
	zakup energii						5 450,61	7 078,26	1 519,41	5 693,10	19 738,18	
	usługi materialne						15 515,52	20 061,66	18 925,13	20 007,92	83 510,23	
	usługi niematerialne											
3	Koszty dowodu uczestników lub koszty eksploatacji samochodu związane z realizacją programu rehabilitacji i pomocy społecznej	36 800,00	30 800,00	-	-	30 800,00	8 400,00	8 400,00	5 900,00	8 400,00	30 800,00	-
4	Koszty członstwa pracowników i osób związane z działalnością warsztatu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Koszty ubezpieczenia uczestników warsztatu	450,00	318,00	-	-	318,00	-	-	318,00	-	318,00	-
6	Koszty ubezpieczenia mienia warsztatu	1 000,00	205,00	-	-	205,00	205,00	-	-	-	205,00	-
7	Koszty kieszonkowego, o którym mowa w § 13 rozporządzenia	30 500,00	28 560,00	-	-	28 560,00	7 101,25	7 037,25	4 421,05	7 800,45	28 560,00	-
8	Koszty wyłączenia organizowanych dla uczestników warsztatu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Koszty materiałów do terapii w pracowniach, w tym:	14 000,00	17 000,00	-	-	17 000,00	3 794,73	3 696,36	4 190,28	5 385,63	17 000,00	-
	w pracowni gospodarstwa domowego	10 000,00	13 000,00	-	-	13 000,00	3 498,96	3 377,50	2 725,28	3 410,38	13 000,00	-
10	Wypożyczenie	-	5 587,89	-	-	5 587,89	-	-	-	5 587,89	5 587,89	-
Razem		403 200,00	463 200,00	40 200,00	8 120,00	443 280,00	110 225,53	128 772,79	106 244,54	147 984,14	493 200,00	Zwrócone do PFRON
	<i>Data przekazania środków do WZT</i>					Plan	Styczeń - Marzec 2014r.	Kwiecień - Czerwiec 2014r.	Lipiec - Wrzesień 2014r.	Październik - Grudzień 2014r.		
	Środki otrzymane z PFRON od początku roku					443 280,00	110 070,00	110 969,00	110 969,04	110 969,35	443 875,98	0
	Środki z Powiatu					40 200,00	10 050,00	10 050,00	10 050,00	10 050,00	40 200,00	
	Inne źródła (Sponsorzy)					9 120,00	2 280,00	2 280,00	2 280,00	2 280,00	9 120,00	
	Naliczone odsetki od środków na rachunku bankowym WZT						1,30	1,00	1,36	1,65	4,01	
	Razem środki na działalność WZT					493 200,00	123 301,30	123 300,00	123 300,00	123 300,00	493 200,00	0
	Liczba uczestników warsztatu ogółem						30	30	30	30	30	
	<i>Tym:</i>											

Grupa I	6	6	6	6	6
Grupa II	6	6	6	6	6
Grupa III	6	6	6	6	6
Grupa IV	6	6	6	6	6
Grupa V	6	6	6	6	6
Stan zatrudnienia (w etatach)					

KSIĘGOWA
Agnieszka Rybotnik

**ROZLICZENIE ROCZNE KWOT UZYSKANYCH ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW
I USŁUG WTZ W 2014R.**

Załącznik nr 2

	Przychody ze sprzedaży	Rozchód – środki wydatkowane na integrację społeczną	Pozostałe środki do wydatkowania
1	2	3	4
Srodki niewydatkowane w 2013r.	6 695,78		
I kwartał	920,00	2 686,00	
II kwartał	1 355,50	333,94	
III kwartał	652,00	360,00	
IV kwartał	1 673,00	1 985,17	
Narastająco od początku roku / Stan na koniec roku	11 296,28	5 365,11	5 931,17

KSIEGOWA

Agnieszka Kozłowska